

Maksuvaba käive 2024

2024 IV KVARTAL

Taotleja korraldab vastava riigihanke tulemusel sõlmitud lepingute alusel kohalike omavalitsuste (KOV) rahastatavat sotsiaaltransporditeenust. Taotleja tellib veoteenuse lepinguliselt vedajalt, kes esitab taotlejale kõikide sõitude kohta arved. Taotleja omakorda koostab nende põhjal arved KOVidele. Hetkel esitatakse kõik arved käibemaksuga. Nüüd on taotleja välja kuulutanud uue sotsiaaltranspordihanke, mille raames teenindatakse ainult puudega isikuid. Hange on jaotatud neljaks osaks. Hanke 3. osas sõlmitava veolepingu raames hakatakse teenust osutama erisõidukitega – vedaja peab pakkuma vähemalt viit vähemalt ühe ratastoolikohaga M1-kategooria sõidukit, mis on konstrueeritud või ümber ehitatud nii, et neid saab maanteesõidul kasutada üks või mitu ratastoolis istuvat isikut („ratastooliga juurdepääsetav sõiduk“). Taotleja küsib, kas taotleja lepingupartnerist vedaja peab hanke 3. osa raames osutatud veoteenuse maksustama käibemaksuga või on selline veoteenus KMS § 16 lg 1 p 7 alusel käibemaksuvaba.

Maksu- ja Tolliamet märkis, et käibemaksuseaduse (KMS) § 16 lg 1 p 7 kohaselt on maksuvaba haige, vigastatu või puudega inimese vedu selleks kohandatud sõidukiga, mis vastab liiklusseaduse alusel kehtestatud nõuetele. Säte põhineb käibemaksudirektiivi artiklile 132 („Maksuvabastused teatavate tegevuste puhul avalikes huvides“), mille lõikes 1 on loetletud tehingud, mille liikmesriigid käibemaksust vabastavad. Muu hulgas on nendeks punkti p kohaselt veoteenused haigetele või vigastatuile, mida eriotstarbeliste sõidukitega osutavad nõuetekohaselt volitatud organisatsioonid. Maksuhaldur hinnangul tähendab „kohandatud sõiduk“ KMSi või „eriotstarbeline sõiduk“ käibemaksudirektiivi maksuvabastuste kontekstis sõidukit, mis on püsivalt või ajutiselt konstrueeritud või ümber ehitatud haige, vigastatu või puudega inimese vedamiseks. Taotlusest ja sellele lisatud hanke tehnilisest kirjeldusest järeldub, et kõnealuse teenuse osutamiseks kasutaks pakkuja M1-kategooria sõidukeid, millele on liikumispuudega inimeste vedamiseks lisatud n-ö ratastooli võimekus – need sõidukid peavad vastama kõigile liiklusseaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetele; sõidukites peab olema üks ratastoolikoht, kuhu on võimalik ratastoolis reisija turvaliselt kinnitada; sõidukis peavad (konkreetselt tellimuse tarbeks) olema kaks ratastooli ja muud abivahendid; ratastooliga sisenemist võimaldavad sõiduki teenindusüksused peavad olema eesti keeles või üheselt mõistetavate piktogrammidenä märgistatud. Seetõttu saab riigihanke 3. osa raames toimuvat puudega inimeste transporti hanke tingimustele vastavate M1-kategooria sõidukitega käsitleda puudega inimeste veona selleks kohandatud sõidukiga KMSi § 16 lg 1 p 7 mõttes. Teenusele maksuvabastuse kohaldamiseks peavad siiski olema täidetud veel kaks tingimust – konkreetse sõiduki kohandatus „ratastooliga juurdepääsetavaks sõidukiks“ peab kajastuma ka liiklusregistri andmetes ning tegemist peab olema just kohandatud (ratastoolivõimekusega) sõidukit vajava puudega inimese teenindamisega.

Siduva eelotsuse kuupäev: 31.10.2024

Taotleja plaanib hakata pakkuma piiriüleselt veebiplatvormi kaudu kaughasartmängu teenuseid (mis on käibemaksuseaduse, KMS, kohaselt käibemaksuvabad) teise liikmesriigi lõpptarbijatele ja taotleb sealselt järelevalveasutuselt vastavat litsentsi. Kuigi taotleja kolmest juhatuse liikmest üks resideerub teises liikmesriigis, on sel vaid esinduslik roll. Kõik olulised otsused langetatakse Eestis, kus asuvad ka kõik taotleja võtmetöötajad. Äririskide maandamiseks plaanib taotleja teha koostööd *joint venture* vormis (seltsinguna) kolmanda riigi äriühinguga. Taotleja panustaks seltsingusse hasartmängude korraldamise ja hasartmängukorraldajale esitatud nõuete tagamisega, seltsingu teine pool teenuste osutamiseks vajaliku IT-toega. Poolte kantud kulud jäävad nende endi kanda. Seltsingulepingu alusel toimuv kasumi jagamine ja kahjumi katmine toimub vastavalt kummagi poole panusele. Taotleja palub maksuhalduril kinnitada, et taotlejal ei teki kaughasartmängu teenuse osutamisest Eestis käibemaksukohustuslaseks registreerimise kohustust ja teises liikmesriigis püsivat tegevuskohta, et seltsingulepingu alusel toimuv kasumi jagamine ja kahjumi katmine jääb taotleja käibemaksuarvestusest välja ning et taotleja ei ole kohustatud seltsingu teisele poolele tehtud kasumi jaotamise makseid deklareerima pöördmaksustamisele kuuluva soetusena.

Maksu- ja Tolliamet leiab, et taotluses kirjeldatud viisil piiriülesest käibemaksuvabast kaughasartmängu teenuse pakkumisest teises liikmesriigis asuvatele lõpptarbijatele ei teki taotlejal Eestis käibemaksukohustuslaseks registreerimise kohustust. Samuti ei teki tal teises liikmesriigis püsivat tegevuskohta käibemaksudirektiivi, rakendusmääruse nr 282/2011 ja KMSi mõttes. Maksuhaldur peab taotleja asukohaks ja teenuste osutamise kohaks Eestit. Samas on teises liikmesriigis püsiva tegevuskoha tekkimine või mittetekkimine eeskätt sealse maksuhalduri hinnata ja tuvastada. Seltsingulepingu alusel toimuv seltsingu kasumi jagamine ja kahjumi katmine jääb taotleja käibemaksuarvestusest täies ulatuses välja eeldusel, et kumbki osapool kannab ise oma kulud ning saab õiguse seltsingu kasumile (või kohustuse katta selle kahjumi) vastavalt tema poolt seltsingusse tehtud panusele. See osa kasumi jagamise või kahjumi katmise maksest, mis ületab makse saaja panust, on käsitatav tasuna tema poolt teisele seltsingulasele osutatud teenuse eest ning sellest tekib makse saajal käive. Taotleja ei pea kasumi jagamise makseid teisele seltsingulasele deklareerima käibedeklaratsioonis pöördmaksustamisele kuuluva soetusena (tasuna viimaselt saadud teenuse eest) eeldusel, et need maksed on vastavuses teise seltsingulase panusega. Taotlejal tekib teisele seltsingulasele ülekantud summade puhul täielikult või osaliselt pöördmaksustamise kohustus olukordades, kus kasumi jaotamine seltsingulepingu alusel ei ole selgelt eraldatav taotleja tavapärasest ettevõtlusest, kus sõltumata seltsingulepingu sõlmimisest on majanduslikult sisult tegemist taotleja poolt teiselt seltsinglaselt saadud kaupade ja teenuste eest varjatud kujul tasumisega või kus on küll tegemist kasumi jagamise maksetega, kuid taotleja teeb teisele seltsingulasele makseid rohkem, kui viimase panus seltsingusse seda eeldaks.

Siduva eelotsuse kuupäev: 10.06.2024

1. **Taotleja** soovib virtuaalväringu teenuste osutamiseks osta teise liikmesriigi äriühingult talle kohandatud serveri. Taotleja leiab, et kuna virtuaalväringu teenused on käibemaksuseaduse (KMS)

mõttes maksuvabad finantsteenused, siis peaks teenuste osutamisega otseselt seotud ja möödapääsmatu serveri soetamine olema tema jaoks samuti käibemaksuvaba. Taotleja palub maksuhaldurilt kinnitust, et tehing (serveri ost) on finantsteenuste osutamisega otseselt seotud ja möödapääsmatu teenus, et tehing kuulub käibemaksuvabade tehingute alla ning et tehing ei kuulu pöördmaksustamisele.

Maksu- ja Tolliamet nõustub, et taotleja pakutavad virtuaalväringu teenused loetakse maksuvabadeks finantsteenusteks KMS § 16 lg 2¹ mõistes ja et serveri soetamine on finantsteenuste osutamisega otseselt seotud ja vajalik tehing. Eeltoodust hoolimata tuleb taotlejal tehing ühendusesisese soetamisena enda käibedeklaratsioonil deklareerida ja kauba väärtuselt pöördmaksustamise korras käibemaksu tasuda. Finantsteenuste maksuvabastus rakendub taotleja pakutavatele teenustele, mitte nende teenuste osutamiseks vajalike kaupade ja teenuste soetamisele. KMS § 18 loetleb küll erandid, mil kauba ühendusesisene soetamine on käibemaksuvaba, ent kõnealune tehing nende erandite alla ei kuulu.

Siduva eelotsuse kuupäev: 08.02.2024

2. **Taotleja** teises liikmesriigis asuv tütarühing A väljastab seal taotleja antud laenude (taotleja kapitaliseerimisteenus) arvelt eraisikutele laenusid. Taotleja osutab tütarühingule A ka eraisikute laenude haldamiseks vajalikke tugiteenuseid nagu laenuportfelli analüüs, tarkvaraarendus ja -hooldus, raamatupidamine, juhtimine jne, lisaks osutab taotleja tütarühingu A laenuklentidele tasulise telefonitoe teenust (taotleja krediidihaldusteenus). Taotleja teine samas liikmesriigis asuv tütarühing B tegeleb tütarühingule A võlgu jäetud summade sissenõudmisega, ent ostab inkassoteenuse sisse taotlejalt (taotleja haldusteenus). Taotleja leiab, et käibemaksuseadusest (KMS), käibemaksudirektiivist, Euroopa Kohtu lahenditest ja tema ärimudelist tulenevalt tuleb nii kapitaliseerimisteenus (põhiteenus) kui krediidihaldusteenus (kõrvalteenus) lugeda üheks terviklikuks finantsteenuseks (üheks tarneks), mida ei tohiks kunstlikult lahutada ja mis on seetõttu täielikult käibemaksuvaba. Üksnes tütarühingule B osutatav haldusteenus maksustatakse käibemaksuga, sest direktiivi kohaselt maksuvõlgade sissenõudmise teenusele maksuvabastus ei kohaldu.

Maksu- ja Tolliamet leiab, et taotleja poolt tütarühingule A laenu andmise teenus (kapitaliseerimisteenus) on KMS § 16 lg 2¹ p-st 2 tulenevalt käibemaksuvaba. Muudele taotleja poolt tütarühingule A või selle klientidele osutatavatele teenustele (krediidihaldusteenusele) KMS § 16 lg 2¹ p 2 maksuvabastus ei kohaldu. Laenu andmine ja muud teenused ei moodusta maksuhalduri hinnangul üht majanduslikus mõttes terviklikku käibemaksuvabastusega finantsteenust (üht tarnet), millest laenu andmine oleks põhiteenus ja muud teenused selle lahutamatu kõrvalteenus, mis jagaks põhiteenuse maksustamisrežiimi.

Käibemaksudirektiivi art 135 lg 1 punkti b kohaselt on maksuvaba krediidi andmine ja läbirääkimine ning krediidi haldamine krediidiandja poolt st selles asjas taotleja poolt tütarühingule A laenu andmine ja nendevahelise konkreetse laenu(suhte) haldamine. Taotleja soovib aga pakkuda

tütärühingule A teenuseid, mis ei seonu enam otseselt nendevahelise laenusuhte ja selle teenindamisega, vaid tütärühingu A ja selle klientide vaheliste laenusuhete teenindamisega (sh tasuline telefonitugi tütärühingu A laenuklientidele). Seetõttu ei ole nende tehingute puhul enam tegemist tütärühingule A laenu andmisega vältimatult kaasnevate, vaid eraldiseisvate ja omaette eesmärgiga maksustatavate tehingutega ja teenustega, mida tütärühing võib põhimõtteliselt soetada nii talle laenu andnud emaühingult kui ka teistelt isikutelt.

Taotleja poolt tütärühingule B osutatav haldusteenus (inkassoteenus) on käsitletav taotleja maksustatava käibena.

Siduva eelotsuse kuupäev: 20.02.2024

Viimati uuendatud 30.04.2025